

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

Підпис

29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Судові та правоохоронні органи України

Галузь знань – D бізнес, адміністрування та право

Спеціальність – D8 Право

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Право

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС

Мова навчання – українська

Шифр дисципліни – ОФП.06

Статус дисципліни – обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – Міжнародних відносин і права

Кафедра – Права

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС				
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	2	5,0	150	50	16		34		100			+	+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю D8 «Право»

Робоча програма складена старшим викладачем Казимиром ГОЛДЗІЦЬКИМ
Підпис(и) автора(ів) Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри права

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Зав. кафедри Микола ВАВРИНЧУК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету Юрій МУДРИК
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	міжнародних відносин і права		Ольга ОХМАН

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» становить частину фахової підготовки бакалаврів, що отримують освіту у галузі права і є однією із базових навчальних дисциплін, яка дає вихідні знання про систему судових, правоохоронних та правозахисних органів. Розбудова України як демократичної, правової, соціальної держави, закріплення в Конституції України положення про найвищу соціальну цінність людини, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпеку вимагає формування нових підходів до захисту прав людини. Головним змістом і спрямованістю діяльності держави стають права і свободи людини та гарантії їх здійснення. Утвердження та забезпечення цих прав і свобод Конституція України покладає на державу, як її головний обов'язок. Реалізуючи свою правоохоронну функцію, держава створює систему судових, правоохоронних та правозахисних органів. Вивчення цієї системи в навчальному курсі «Судові і правоохоронні органи України» дозволяє глибше зрозуміти суть державно-правових явищ, усвідомити механізм захисту прав людини та громадянина від протиправних посягань, скласти уявлення щодо реалізації правових норм в практичній діяльності відповідних органів.

Пререквізити – ОЗП.01 Правниче письмо та усний виклад думки; ОЗП.02 Латинська мова; ОЗП.05 Інформаційні системи і технології в юридичній діяльності; ОФП.03 Юридична деонтологія;

Постреквізити – ОФП.12 Кримінальне право України; ОФП.13 Адміністративне право України; ОФП.17 Кримінальне процесуальне право України; ОФП.18 Цивільне процесуальне право України; ОФП.19 Адміністративне процесуальне право України; ОФП.20 Господарське процесуальне право України; ОФП.24 Навчальна практика I; ОФП.25 Навчальна практика II; ОФП.26 Виробнича практика;

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності**: Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3). Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК7). Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК16). Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. (ФК.1). Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності (ФК9).

- **програмні результати навчання**. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (ПРН.6). Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (ПРН15). Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (ПРН18). Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (ПРН.19).

Мета дисципліни: Дати майбутнім юристам чітке уявлення про те, як формуються судові і правоохоронні органи, яка їхня система, які вони мають склад і структуру, якими є принципи їх організації, які функції вони виконують, як ці органи взаємодіють один з одним, іншими державними та громадськими організаціями, яке їхнє соціальне призначення.

Предмет дисципліни: Система знань про організацію та діяльність як державних органів які здійснюють правоохоронну і правозахисну діяльність так і недержавних органів, які здійснюють правозахисну діяльність.

Завдання дисципліни: Сформувати у здобувачів вищої освіти загальні знання щодо поняття, характеристики і змісту судової, правоохоронної та правозахисної діяльності; кола органів, установ, що мають повноваження щодо здійснення цієї діяльності, ознак розмежування цих органів та характеристики їх компетенції; характеристики статусу посадових осіб, яким надано право здійснення цієї діяльності, їхніх прав, обов'язків та гарантій діяльності. Оволодіння цими знаннями допоможе їм зорієнтуватися у майбутній

професії, сформувані уявлення про зміст діяльності кожного правоохоронного органу та виявити індивідуальну схильність, зацікавленість тією чи іншою юридичною діяльністю.

Результати навчання: знати зміст судової, правоохоронної та правозахисної діяльності; описувати порядок організації, структуру та повноваження судових та правоохоронних органів; пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть організації та діяльності судових і правоохоронних органів; вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних; узагальнювати систему нормативно-правових актів, що регулюють організацію і діяльність судових та правоохоронних органів України; вміти проводити збір і робити інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва (розділу) теми	Кількість годин, відведених на:		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Тема 1. Предмет, система та основні поняття навчальної дисципліни «Судові і правоохоронні органи України»	1	2	8
Тема 2. Засади функціонування судової влади	1	2	5
Тема 3. Принципи судової влади	1	2	5
Тема 4. Організаційні основи судоустрою. Місцеві та апеляційні суди	1	2	6
Тема 5. Вищі спеціалізовані суди та Верховний суд. Апарат суду	1	2	6
Тема 6. Конституційний Суд України	1	2	6
Тема 7. Органи, що забезпечують функціонування судової влади	1	2	5
Тема 8. Правовий статус суддів	1	2	6
Тема 9. Місце прокуратури в системі правоохоронних органів	1	2	8
Тема 10. Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	1	2	6
Тема 11 Органи внутрішніх справ	1	2	8
Тема 12. Правовий статус Національної поліції України	1	4	6
Тема 13. Адміністративно-правові основи служби в поліції	1	2	6
Тема 14. Органи та установи юстиції	1	2	8
Тема 15. Організаційна побудова нотаріату в Україні	1	2	6
Тема 16. Адвокатура	1	2	5
Разом:	16	34	100

5 Програма навчальної дисципліни
5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Предмет, система та основні поняття навчальної дисципліни «Судові і правоохоронні органи України». Предмет, система та загальна характеристика навчальної дисципліни «СПОУ». Місце «СПОУ» серед інших навчальних юридичних дисциплін. Загальна характеристика судової діяльності. Загальна характеристика правоохоронної та правозахисної діяльності в Україні. Літ: [1, с.7-13; 2; 3, с.9-14; 12; 16, с.19-25] Засади функціонування судової влади. Поняття й ознаки судової влади. Функції судової влади. Правосуддя та судочинство в Україні. Види судочинства. Літ: [1, с.14, 17; 2; 3, с.15-20; 15; 16, с.25-28]	2
2	Принципи судової влади. Система принципів судової влади. Інституціональні принципи судової влади. Організаційні принципи судової влади. Функціональні принципи судової влади. Літ: [1, с.17-23; 2; 3, с.21-50; 15; 17; 19; 22; 63] Організаційні основи судоустрою. Місцеві та апеляційні суди. Поняття та складові судової системи. Передумови та порядок утворення та ліквідації судів. Місцеві суди. Апеляційні суди. Літ: [1, 24-30; 3, с.51-55; 15; 16, с.28-35; 24, 53-56; 60; 62]	2
3	Вищі спеціалізовані суди та Верховний суд. Апарат суду. Вищі спеціалізовані суди. Особливості діяльності Вищого антикорупційного суду. Верховний Суд: а) місце в судовій системі та повноваження; б) організаційна структура; в) пленум ВС. Апарат суду, служби організаційного забезпечення роботи та охорони суду. Літ: [1, с.31-33; 3, с.56-61; 7; 15; 16, с.35-41; 52] Конституційний Суд України. Правовий статус та структура КСУ. Порядок формування КСУ. Повноваження КСУ. Форми звернення до КСУ. Літ: [1, с.34-40; 2; 3, с.62-63; 8; 16, с.41-45]	2
4	Органи, що забезпечують функціонування судової влади. Вища рада правосуддя. Вища кваліфікаційна комісія суддів України. Національна школа суддів України. Державна судова адміністрація України. Служба судової охорони. Органи суддівського самоврядування. Літ: [1, с.49-54; 3, с.78-84; 15; 16, с.45-54; 28; 43] Правовий статус суддів (частина 1). Загальні положення статусу судді. Вимоги до кандидатів на посаду судді. Порядок зайняття посади судді. Кваліфікаційне оцінювання суддів. Права та обов'язки судді. Літ: [1, с.41-48; 2; 3, с.64-69; 15; 16, с.54-63] Правовий статус суддів (частина 2). Обмеження судді. Юридична відповідальність суддів. Звільнення та припинення повноважень судді. Правовий статус присяжних. Літ: [3, с.70-77; 15; 16, с.63-71; 31; 32]	2

5	Місце прокуратури в системі правоохоронних органів. Правоохоронні органи: поняття, ознаки. Правові основи, принципи та функції діяльності прокуратури. Загальна характеристика системи прокуратури. Літ: [1, с.55-64; 2; 3, с.85-100; 12; 13; 16, с.71-84; 18; 20; 44; 50] Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність (частина 1). Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності. Правовий статус Державного бюро розслідувань. Служба безпеки України. Літ: [1, с.76-89; 3, с.117-121, 127-130; 14; 16, с.107-111, 119-124; 48; 49] Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність (частина 2). Національне антикорупційне бюро України. Правовий статус інших органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність (Служба зовнішньої розвідки, Державна прикордонна служба, Управління державної охорони України, Державна фіскальна служба України, органи і установи виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, розвідувальний орган Міністерства оборони України). Літ: [1, с.94-97, 108-111; 3, с.113-116, 122-129; 9; 16, с.97-101, 111-119; 29; 30; 47; 61]	2
6	Органи внутрішніх справ. Система органів внутрішніх справ. Правовий статус МВС. Національна гвардія України. Види діяльності ОВС. Літ: [1, с.65-71; 3, с.107-109; 10; 16, с.92-97; 38; 39; 41] Правовий статус Національної поліції України. Історія створення поліції. Система Національної поліції України. Принципи діяльності Національної поліції. Літ: [1, с.72-75; 3, с.109-111; 5; 16, с.101-106]	2
7	Адміністративно-правові основи служби в поліції. Порядок призначення на посади. Проходження служби в поліції Літ: [3, 112; 5; 16, с.106-107; 51; 58] Органи та установи юстиції. Загальна характеристика системи органів юстиції. Правовий статус Міністерства юстиції України. Територіальні органи юстиції. Органи державної реєстрації. Органи виконання судових рішень і рішень інших органів. Літ: [1, с.90-93, 117-119; 3, с.146-155; 16, с.141-153; 37; 40; 42]	2
8	Організаційна побудова нотаріату в Україні. Поняття нотаріату та нотаріальної діяльності. Організаційна побудова нотаріату в Україні. Право на заняття нотаріальною діяльністю. Особливості приватної нотаріальної діяльності. Літ: [1, с.98-102; 3, с.156-164; 11; 16, с.153-162; 33; 35-36; 45-46] Адвокатура. Поняття інституту адвокатури. Правове регулювання та принципи адвокатської діяльності. Статус адвоката. Організаційні форми діяльності адвокатури та види адвокатської діяльності. Безоплатна правова допомога. Літ: [1, с.103-107; 2; 3, с.131-145; 6; 16, с.126-141; 27]	2
	Разом:	16

5.2 Зміст практичних занять

Номер практичного заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Предмет, система та основні поняття навчальної дисципліни «Судові і правоохоронні органи України». Літ: [1, с.7-13; 2; 3, с.9-14; 12; 16, с.19-25]	2
2	Засади функціонування судової влади. Літ: [1, с.14, 17; 2; 3, с.15-20; 15; 16, с.25-28]	2
3	Принципи судової влади. Літ: [1, с.17-23; 2; 3, с.21-50; 15; 17; 19; 22; 63]	2
4	Організаційні основи судоустрою. Місцеві та апеляційні суди. Літ: [1, 24-30; 3, с.51-55; 15; 16, с.28-35; 24, 53-56; 60; 62]	2
5	Вищі спеціалізовані суди та Верховний суд. Апарат суду. Літ: [1, с.31-33; 3, с.56-61; 7; 15; 16, с.35-41; 52]	2
6	Конституційний Суд України. Літ: [1, с.34-40; 2; 3, с.62-63; 8; 16, с.41-45]	2
7	Органи, що забезпечують функціонування судової влади. Літ: [1, с.49-54; 3, с.78-84; 15; 16, с.45-54; 28; 43]	2
8	Правовий статус суддів (частина 1). Літ: [1, с.41-48; 2; 3, с.64-69; 15; 16, с.54-63] Правовий статус суддів (частина 2). Літ: [3, с.70-77; 15; 16, с.63-71; 31; 32]	2
9	Місце прокуратури в системі правоохоронних органів. Літ: [1, с.55-64; 2; 3, с.85-100; 12; 13; 16, с.71-84; 18; 20; 44; 50]	2
10	Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність (частина 1). Літ: [1, с.76-89; 3, с.117-121, 127-130; 14; 16, с.107-111, 119-124; 48; 49] Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність (частина 2). Літ: [1, с.94-97, 108-111; 3, с.113-116, 122-129; 9; 16, с.97-101, 111-119; 29; 30; 47; 61]	2
11	Органи внутрішніх справ. Літ: [1, с.65-71; 3, с.107-109; 10; 16, с.92-97; 38; 39; 41]	2
12	Правовий статус Національної поліції України. Літ: [1, с.72-75; 3, с.109-111; 5; 16, с.101-106]	2
13	Адміністративно-правові основи служби в поліції. Літ: [3, 112; 5; 16, с.106-107; 51; 58]	2
14	Органи та установи юстиції. Літ: [1, с.90-93, 117-119; 3, с.146-155; 16, с.141-153; 37; 40; 42; 57]	2

15	Організаційна побудова нотаріату в Україні. Літ: [1, с.98-102; 3, с.156-164; 11; 16, с.153-162; 33; 35-36; 45-46]	2
16	Адвокатура. Літ: [1, с.103-107; 2; 3, с.131-145; 6; 16, с.126-141; 27]	4
	Разом:	34

5.3 Зміст самостійної (індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних занять та виконанні індивідуального завдання. До послуг студентів створена сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні навчально-методичні матеріали.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 1.	8
2	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 2.	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 3.	5
4	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 4.	6
5	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 5.	6
6	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 6.	6
7	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 7.	5
8	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 8.	6
9	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 9	8

10	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.10.	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 11	8
12	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 12.	6
13	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 13.	6
14	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 14. Підготовка до тестів по темам 1-14	8
15	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 15.	6
16	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 16.	3
17	Перездача заборгованостей	2
	Разом:	100

Індивідуальні завдання передбачаються у формі таких індивідуальних науково-дослідних завдань : підготовка правороз'яснювального матеріалу для широкого загалу, який можливо помістити в газету, соціальну мережу і т.д.; розробка комп'ютерної презентації. Форма і тема ІДЗ обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на першому практичному занятті. Детальні вимоги до структури та змісту індивідуального завдання викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

Важливим принципом самостійної роботи є індивідуальна робота кожного студента. Її призначенням є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення студентів до аналізу нормативно-правових джерел, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; забезпечення майбутніх фахівців усіх напрямів підготовки знаннями основних правових положень, що стосуються їх професійної діяльності; формування у студентів вміння орієнтуватися в нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного законодавства.

Індивідуальні домашні завдання (ІДЗ) передбачаються у формі підготовки письмового огляду закону про судоустрій або правоохоронний орган однієї з зарубіжних держав.

Тема ІДЗ обирається студентом **добровільно** і закріплюється за студентом викладачем на початку семестру.

Письмовий огляд закону про судоустрій або правоохоронний орган однієї з зарубіжних держав виконується комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням

тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів: лівого – 30 мм, верхнього та нижнього – 20 мм, правого – не менше 10 мм. Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення теми і не повинен перевищувати 8-10 сторінок друкованого тексту шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється. В тексті письмового огляду вступ, розділи та висновки структурно не виділяються.

При підготовці письмового огляду необхідно дати загальну характеристику закону про судоустрій або правоохоронний орган однієї з зарубіжних держав (назва, дата прийняття, структура); розкрити систему судових або правоохоронних органів; проаналізувати функції; висвітлити правовий статус судді (прокурора) тощо. Також необхідно виділити позитивні (на власний погляд студента) положення законодавчого акту, які доцільно було б запозичити при вдосконаленні вітчизняного законодавства.

Після тексту подається список використаних джерел, нижче якого рукописним способом зазначаються дата виконання і особистий підпис студента.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами з використанням методів проблемного навчання і візуалізації, а практичні заняття проводяться з використанням інформаційних технологій, розгляду задач та кейсів і мають за мету набуття студентами практичних навичок з вирішення практичних завдань, передбачених конкретними завданнями до відповідних тем, а також підготовки процесуальних документів.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю: усне опитування; розв'язок задач; підготовка процесуальних документів; підготовка індивідуального завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на

перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має **дотримуватися політики доброчесності** (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено **визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти**, що розміщені на доступних платформах: EdEra, VUMonline, Prometheus, Coursera, Дія. Цифрова освіта (<https://ed-era.com/>; <https://vumonline.ua/>; <https://prometheus.org.ua/>; <https://www.coursera.org/>; <https://osvita.diia.gov.ua/>) та ін., які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>)).

Засади використання технологій штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі. Використання ШІ (властивість систем коректно інтерпретувати зовнішні дані відповідно до поставленої мети, навчатися з таких даних та використовувати результати навчання для досягнення поставлених цілей, в тому числі зі збирання та використання нових даних, шляхом взаємодії з навколишнім середовищем: [Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ](https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf) <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>) повинно забезпечувати повагу до конфіденційності та захисту даних учасників освітнього процесу, відповідати нормам та принципам академічної доброчесності. Використання контенту, створеного ШІ, обов'язково фіксується, - вказується назва застосунку, методики його використання та ін. Учасники освітнього процесу повинні бути уважними до згенерованої ШІ інформації та розглядати її як «неперевірений вихідний матеріал».

9 Оцінювання результатів навчання здобувачів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС, яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота																Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Практичні заняття																ІДЗ	Залік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)																		
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	12-20	За рейтингом	60-100
48-80																12-20	За рейтингом	

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє готувати проекти процесуальних документів. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання струк-

	тури навчальної дисципліни, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Індивідуальне завдання здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 12, максимальний – 20).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній вище таблиці.

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Предмет, система та загальна характеристика навчальної дисципліни «СПОУ».
2. Місце «СПОУ» серед інших навчальних юридичних дисциплін.
3. Загальна характеристика судової діяльності.
4. Загальна характеристика правоохоронної та правозахисної діяльності в Україні.
5. Поняття й ознаки судової влади.

6. Функції судової влади.
7. Правосуддя та судочинство в Україні.
8. Види судочинства.
9. Система принципів судової влади.
10. Інституціональні принципи судової влади.
11. Організаційні принципи судової влади.
12. Функціональні принципи судової влади.
13. Поняття та складові судової системи.
14. Види, склад та повноваження місцевих судів.
15. Структура та компетенція апеляційних судів.
16. Передумови та порядок утворення та ліквідації судів.
17. Види, склад та повноваження місцевих судів.
18. Структура та компетенція апеляційних судів.
19. Правовий статус вищих спеціалізованих судів.
20. Особливості діяльності Вищого антикорупційного суду.
21. Місце Верховного Суду в судовій системі
22. Повноваження Верховного Суду.
23. Організаційна структура Верховного Суду
24. Правовий статус та структура Конституційного Суду України.
25. Порядок формування Конституційного Суду України.
26. Повноваження Конституційного Суду України.
27. Форми звернення до Конституційного Суду України.
28. Правовий статус Вищої ради правосуддя.
29. Правовий статус Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.
30. Правовий статус Національної школи суддів України.
31. Правовий статус Державної судової адміністрації України.
32. Служба судової охорони.
33. Органи суддівського самоврядування.
34. Загальні положення статусу судді.
35. Вимоги до кандидатів на посаду судді.
36. Порядок зайняття посади судді.
37. Кваліфікаційне оцінювання суддів.
38. Права та обов'язки судді.
39. Обмеження судді.
40. Юридична відповідальність суддів.
41. Звільнення та припинення повноважень судді.
42. Правовий статус присяжних.
43. Правоохоронні органи: поняття, ознаки.
44. Правові основи та принципи діяльності прокуратури.
45. Функції прокуратури.
46. Загальна характеристика системи прокуратури.
47. Правовий статус Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
48. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності.
49. Правовий статус Державного бюро розслідувань.
50. Правовий статус Служби безпеки України.
51. Національне антикорупційне бюро України.
52. Правовий статус Служби зовнішньої розвідки.
53. Правовий статус Державної прикордонної служби.
54. Правовий статус Управління державної охорони України.
55. Правовий статус Державної фіскальної служби України.
56. Правовий статус Державного бюро економічної безпеки України.
57. Органи і установи виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-

- виконавчої служби України.
58. Система органів внутрішніх справ.
 59. Правовий статус Міністерства внутрішніх справ України..
 60. Національна гвардія України.
 61. Види діяльності органів внутрішніх справ.
 62. Історія створення поліції.
 63. Система Національної поліції України.
 64. Принципи діяльності Національної поліції.
 65. Порядок призначення на посади в поліції.
 66. Проходження служби в поліції
 67. Загальна характеристика системи органів юстиції.
 68. Правовий статус Міністерства юстиції України.
 69. Територіальні органи юстиції. Органи державної реєстрації.
 70. Органи виконання судових рішень і рішень інших органів.
 71. Поняття нотаріату та нотаріальної діяльності.
 72. Організаційна побудова нотаріату в Україні.
 73. Право на заняття нотаріальною діяльністю.
 74. Особливості приватної нотаріальної діяльності.
 75. Поняття інституту адвокатури.
 76. Правове регулювання та принципи адвокатської діяльності.
 77. Статус адвоката.
 78. Організаційні форми діяльності адвокатури та види адвокатської діяльності.
 79. Безоплатна правова допомога.

11 Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

1. Герц А.А., Кравчук С.Й. Правознавство: навч. Посібник. Хмельницький: ХУУП. 2017. -288 с.
2. Правознавство: навчальний посібник / А.А. Герц, С.Й Кравчук. К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. 280 с.

12 Матеріально-технічне забезпечення дисципліни

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, сартфон або інший мобільний пристрій, програмне забезпечення програми Microsoft Office або аналогічний доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями, Ліга 360.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальновживаних програм і операційних систем.

13 Рекомендована література

Основна

1. Бурбика М. М. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. Суми : Сумський державний університет, 2016. 123 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/48426/1/Burbyka_sudovi.pdf
2. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах / Вид. 7-ме, змін. і допов. Харків : Право, 2018. 170 с.

4. Мельник М. Л, Хавронюк М. І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність. Навчальний посібник. К.: Атіка, 2002. 576 с. URL: <https://lawbook.online/page/pravoxr/ist/ist-22--idz-ax292.html>
5. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
7. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 7 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>
8. Про Конституційний суд України: Закон України від 13 липня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
9. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
10. Про Національну гвардію України: Закон України від 13 березня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
11. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12/print>
12. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
13. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
14. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
15. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
16. Судові та правоохоронні органи України: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 081 «Право», спеціалізацій: «Господарське та адміністративне право і процес», «Інформаційне право та право інтелектуальної власності» / КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Костенко І.В. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 213 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27359>

Додаткова

17. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
18. Кириллова, Н. П. Прокурорский надзор: учебник и практикум для прикладного бакалавриата / Н. П. Кириллова. Москва: Издательство Юрайт, 2016. 385 с. URL: https://stud.com.ua/70461/pravo/prokuratura_kordonom
19. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=2747-15>
20. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів 27 квітня 2017 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001900-17>
21. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=80731-10>

22. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
23. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 року. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1129-15>.
24. Молдован В. В. Судуострій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН : навч. посіб. / В. В. Молдован, А. В. Молдован. К. : Центр учб. л-ри, 2013. 364 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/r44.pdf>
25. Назаров І. В. Судові системи країн європейського Союзу та України: генезис та порівняння: Монографія / І. В. Назаров. Харків: Видавництво «ФІНН», 2011. 432 с.
26. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін. ; за ред. Л. М. Москвич. Ч.1. Х. : Право, 2016. 244 с.
27. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 7 червня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
28. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>
29. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>
30. Про Державну фіскальну службу України: постанова КМУ від 21 травня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
31. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
32. Про затвердження Кодексу суддівської етики: рішення XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13>
33. Про затвердження Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса: наказ Мініюсту від 22 березня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0388-11>
34. Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України: постанова КМУ від 16 жовтня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-2014-%D0%BF>
35. Про затвердження Положення про вимоги до робочого місця (контори) приватного нотаріуса та здійснення контролю за організацією нотаріальної діяльності: наказ Мін'юсту від 23 березня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-11>
36. Про затвердження Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату: постанова КМУ від 31 серпня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/923-2011-%D0%BF>
37. Про затвердження Положення про Державну архівну службу України: постанова КМУ від 21 жовтня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/870-2015-%D0%BF>
38. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України: постанова КМУ від 20 серпня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF>
39. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: постанова КМУ від 16 грудня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF>
40. Про затвердження Положення про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України: наказ Міністерства юстиції України від 23 червня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-11>

41. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: постанова КМУ від 28 жовтня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>
42. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: постанова КМУ від 2 липня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>
43. Про затвердження Положення про Службу судової охорони: рішення Вищої Ради правосуддя від 4 квітня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1051910-19>
44. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру: наказ Генеральної прокуратури України від 12 квітня 2016 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0149900-16>
45. Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю: наказ Мінюсту від 11 липня 2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1170-12>
46. Про затвердження Порядку допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату: наказ Мінюсту від 28 липня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-11>
47. Про затвердження Порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Національному антикорупційному бюро України: наказ Директора Національного антикорупційного бюро України № 123-О від 31 травня 2017 року. URL: <https://nabu.gov.ua/poryadok-provedennya-vidkrytogo-konkursu>
48. Про затвердження Порядку проведення конкурсу для призначення на посади у Державному бюро розслідувань: наказ ДБР від 14 лютого 2018 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0176-18>
49. Про затвердження Порядку проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у Державному бюро розслідувань: постанова КМУ від 11 травня 2017 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2017-%D0%BF#n8>
50. Про затвердження Порядку проведення таємної перевірки доброчесності прокурорів в органах прокуратури України: наказ Генерального прокурора від 16 червня 2016 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0875-16>
51. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: наказ МВС України від 9 листопада 2016 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16>
52. Про затвердження Регламенту Пленуму Верховного Суду України: постанова Пленуму від 24 квітня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-15#n10>
53. Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах: Указ Президента України від 29 грудня 2017 року. № 452/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4522017-23378>
54. Про ліквідацію місцевих господарських судів та утворення окружних господарських судів: Указ Президента України від 29 грудня 2017 року № 453/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/453/2017>
55. Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів: Указ Президента України від 29 грудня 2017 року № 449/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449/2017>
56. Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів: Указ Президента України від 29 грудня 2017 року № 450/2017. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/450/2017>
57. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>

58. Про організацію добору (конкурсу) та просування по службі поліцейських: наказ МВС України від 25 грудня 2015 року № 1631. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0049-16>
59. Про пробацію: Закон України від 5 лютого 2015 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19>
60. Про реорганізацію місцевих загальних судів: Указ Президента України від 29 грудня 2017 року № 451/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4512017-23386>
61. Про Службу зовнішньої розвідки України: Закон України від 1 грудня 2005 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15>
62. Про утворення місцевих адміністративних судів, затвердження їх мережі: Указ ПУ від 16 листопада 2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1417/2004>
63. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 року. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1618-15>
64. Шишкін В. І. Судові системи країн світу : у 3 кн. / В. І. Шишкін. К. : Юрінком Інтер, 2001. Кн. 1–2.

14 Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
2. Офіційний портал Судової влади України. URL: <https://court.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua>
6. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
7. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.